

Nepamirškime privalomo ugdymo turinio

2023-06-05 Bendrasis ugdymas Spausdinti Dalintis Facebook

Rita Gasiukevičienė, Ignalinos rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyriaus vyriausioji specialistė

Rengiantis dirbti pagal atnaujintas ugdymo programas, daug diskutuojama apie pasirenkamą ugdymo turinį. Ateinančiais mokslo metais patariama skirti pakankamai laiko bendrųjų programų skirtumams likviduoti, mokinių žinioms ir gebėjimams įtvirtinti; likusias pamokas mokytojams siūloma užpildyti mokytojo pasirinktu mokymosi turiniu. Niekas nenuginčys, kad galimybė mokytojui 30 proc. ugdymo laiko skirti tam, ko labiausiai jo mokiniams reikia, yra gera.

Deja, visų šių diskusijų fone dažnai pamiršamas privalomas ugdymo turinys ir jam skiriamas laikas. Būtent privalomam ugdymo turiniui turėtų būti skiriamas pagrindinis dėmesys. Nes ne iš pasirenkamo, o iš visiems privalomo ugdymo turinio bus rengiamos pasiekimų patikrinimų ir egzaminų užduotys. Kadangi privalomas ugdymo turinys užima 70 proc. viso ugdymo turinio, jam turėtų būti skiriama ne mažiau nei 70 proc. viso ugdymo laiko, o daliai mokinių privalomam ugdymo turiniui išmokti ir suprasti laiko prireiks dar daugiau.

Ne paslaptis, kad visose mokyklose nemaža dalis pamokų įvyksta kitaip, nei buvo suplanuotos. Per pamokas vaikai išvyksta į įvairias ekskursijas, per pamokas organizuojami planuoti mokyklos ar savivaldybės lygmens renginiai, įvairios šventės. Kai dėl įvairių varžybų ar konkursų klasėje nėra pusės mokinių – esantiems mokytojas pamoką irgi veda kitaip, nei buvo suplanavęs, dažniausiai laiką skirdamas kartojimui, o ne naujos medžiagos aiškinimui. Visas tokias pamokas galima vadinti *pamokomis kitaip* – vaikai ugdomi, bet jie mokosi ne konkretaus mokomojo dalyko privalomo ugdymo turinio.

Būna, kad pamokos ir visai neįvyksta. Mokytojai serga, mokosi, o juos pavaduoti ne visada yra kam. Tai – *neįvykusios pamokos*.

Nors šiuos pokyčius stengiamasi numatyti, palikti rezervinio laiko, gyvenimas planus dažnai perdėlioja savaip. Ir jei pirmadienį per matematiką vyko mokyklos renginys, antradienį vaikai išvyko į pažintinę (ne matematikos) ekskursiją, trečiadienį pusė klasės dalyvavo rajoninėse futbolo varžybose, ketvirtadienį kita pusė – mokyklinėje lietuvių kalbos olimpiadoje, o penktadienį matematikos mokytojui seniai suplanuoti mokymai (jų pastaruoju metu labai daug ir įvairių), kokių matematikos rezultatų galima tikėtis?

Nesakau, kad nereikia *pamokų kitaip*. Tikrai reikia. Turi vaikai ir į ekskursijas nuvažiuoti, ir varžybose ar konkursuose, olimpiadose sudalyvauti, o mokytojams žinias gilinti irgi reikia. Bet reikėtų rūpintis, kad visos privalomam ugdymo turiniui mokyti skirtos pamokos – 70 proc. visų ugdymo plane numatytų pamokų – įvyktų ir būtų skirtos būtent privalomam ugdymo turiniui mokyti, o ne *pamokoms kitaip*. *Pamokos kitaip* turėtų vykti, bet ne privalomo, o pasirenkamo ugdymo turinio sąskaita.

Būtų naudinga ateinančiais mokslo metais susiskaičiuoti visas įvykusias *kitaip* bei *neįvykusias* pamokas, kad būtų žinoma, kokią dalį pasirenkamojo ugdymo turinio mokytojas iš tikro galės pasirinkti pats. Tai tikrai bus daug mažiau nei 30 procentų. Ir tik žinodami, kiek iš tikro lieka laiko pasirenkamam ugdymo turiniui mokyti, mokytojai galės jį planuoti.

<https://www.svietimonaujienos.lt/nepamirskime-privalomo-ugdymo-turinio/>